

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคข้าวสารอินทรีย์ในเขตกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นางสาวนันท์นภัส แสงศรี
รหัสนักศึกษา	52641222
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
พ.ศ.	2554
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ	รองศาสตราจารย์ อมรศรี ตันพิพัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร

บทคัดย่อ

ข้าวอินทรีย์ (Organic rice) เป็นข้าวที่ผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ โดยกระบวนการที่หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หรือสารสังเคราะห์ต่าง ๆ ในทุกกระบวนการผลิต ตั้งแต่การเตรียมที่ดินในการปลูก จนกระทั่งการเก็บเกี่ยวเพื่อจำหน่าย ทำให้สามารถมั่นใจได้ว่ากระบวนการเหล่านั้นเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ที่สำคัญปลอดภัยต่อร่างกายอย่างแน่นอน อันเนื่องมาจากคนไทยส่วนใหญ่รับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก ทำให้มีโอกาสที่จะได้รับสารตกค้างจากข้าวที่ปลูกโดยวิธีธรรมดา แต่ในปัจจุบันการบริโภคข้าวอินทรีย์ไม่แพร่หลายในกลุ่มประชาชนทั่วไป ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคข้าวสารอินทรีย์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรม และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคข้าวอินทรีย์ของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเคยซื้อและบริโภคข้าวอินทรีย์ ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 390 คน สถานที่ที่ทำการเก็บข้อมูล ได้แก่ สถานที่ที่ผู้บริโภคนิยมมาซื้อข้าวสารอินทรีย์ เช่น Golden Place หรือบริเวณห้างสรรพสินค้าชั้นนำ ระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลคือเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ช่วงอายุ 20 ถึง 29 ปี เป็นโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 ถึง 20,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านตนเอง พฤติกรรมการบริโภคและการซื้อข้าวสารอินทรีย์ ส่วนใหญ่ซื้อข้าวหอมมะลิ โดยรับประทานข้าวอินทรีย์เพื่อรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ตัดสินใจในการเลือกรับประทานและซื้อด้วยตนเอง แหล่งที่ผู้บริโภคนิยมไปเลือกซื้อข้าวอินทรีย์คือห้าง Discount Store โดยซื้อน้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน ในปริมาณบรรจุปริมาณ 5 กิโลกรัม และราคาที่ซื้ออยู่ในช่วง 50 ถึง 55 บาท/กิโลกรัม ในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคข้าวอินทรีย์ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 โดยให้

ความสำคัญในระดับมากทุกปัจจัย ได้แก่ ด้านราคาและผู้บริโภคต้องการความเหมาะสมของราคาเมื่อเทียบกับปริมาณของผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ รวมถึงความคุ้มค่าของราคาเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของสินค้า รองลงมาเป็นด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความปลอดภัยต่อสุขภาพและไร้สารพิษตกค้าง การมีประโยชน์ต่อร่างกายมากกว่าข้าวปกติ และการมีตรารับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายผู้บริโภคได้ให้ความสำคัญโดยรวมในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานที่ตั้งของร้านสะดวกต่อการซื้อ มีร้านที่จัดจำหน่ายข้าวอินทรีย์ที่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน และความน่าเชื่อถือของร้านที่จัดจำหน่าย เช่นเดียวกับด้านการส่งเสริมทางการตลาดที่มีความสำคัญรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้จากผู้จำหน่ายเรื่องความสำคัญของข้าวอินทรีย์ รวมถึงการโฆษณาทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสารสุขภาพ เป็นสื่อที่มีความสำคัญต่อการรับรู้ของผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ คือ ควรส่งเสริมการตลาดในด้านราคาเนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่เห็นว่าข้าวอินทรีย์มีราคาแพงเกินไป กลุ่มลูกค้าที่มีอายุระหว่าง 30 ถึง 39 ปี ที่มีการบริโภคและการซื้อที่รองลงมา ดังนั้นน่าจะมีโอกาสในการเพิ่มจำนวนลูกค้าในกลุ่มนี้ได้ง่ายกว่า สามารถทำการส่งเสริมทางการตลาด เช่น แจกสินค้าตัวอย่างขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้บริโภคได้นำไปทดลองบริโภคและการให้ความรู้จากผู้จำหน่ายในเรื่องความสำคัญ และประโยชน์ของข้าวอินทรีย์ การให้ข้อมูลรายละเอียดของข้าวอินทรีย์ทางเว็บไซต์ เป็นสิ่งที่ควรประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก และควรส่งเสริมการตลาดในกลุ่มที่มีการบริโภคจำนวนน้อย อีกด้วย